

Абай - қазақ тіліндегі философ, аудармашы, ақын, поэт. Абайдың 45 қара сөзі, өлеңдері және 3 поэмасы бар. Абай Ғұланбайұлы өз қара сөздерінде адамни қынддықтар мен қыттық мінез көрінісін дарытады. Кейбір қара сөздерінде Абай "толық адам" бейнесін сипаттайды. Абайдың "Ескендір", "Мастық", "Өзімнің әңгімесі" деген 3 поэмалары бар. Егер "Мастық" пен "Ескендір" поэмаларын салыстырсақ, Абай "Ескендір" поэмасында тойымсыз, қанағатсыз адамды бейнелейді. Ал "Мастық" поэмасында керісінше толық адам бейнесін көрсетеді.

Абай Ғұланбайұлының өлеңдерінде көбінесе табиғат, махаббат, ерік және білім туралы тақырыптар көтерілген. Менің ойымша Абайдың қара сөздері қазіргі заманның мастарына мен оқуға келе жатқан балаларға өте керек деп ойлаймын. Өйткені Абай Ғұланбайұлы өз қара сөздерінде білім ауға, еңбек етіп, таппауға шақырады. "Әбілмұста таппай мақтанба" деген өлеңінде 5 асқа іске мақорат, 5 дұшпаннан қашық болу керек екенін айтады. Абай атамыз тірі болғанда, қазіргі мастар қотамын көріп шошынара еді деп ойлаймын. Баланы кішкентай кезінен бері еркелетпей еңбекке үйрету керек екенін өз қара сөзінде айтады. Абайдың айтқаны бойынша, адам тойымсыз болмай, бәріне қанағат болып, ерінбей өз дұшпанмен теңіп, білімді "толық адам" болу керек.

17-ші қара сөзінде Абай бізге қайрат, ақыл мен мүректің бәсекеге сін бейнелейді. Сонда олар таппай келеді де, Әбілмұста айтады "сендер үшеуін бірлескенде таппа дұрыс болады, бірақ мүре адамның қанын мүрізеді, сондықтан мүрек басқарсын" деп өз ойын таппаған береді. Абайдың қара сөздері мен өлеңдері қазіргі маңадағы заманымыздағы мастар қотамына өте өзекті тақырып деп ойлаймын.

Қаратындымай келе, Абай өлеңдеріндегі адамның қындолықтар
мене ұлттық мінез көрінісін өте өзекті тақырып. Әсіресе қазіргі
біздің елдің тастар қотамына. Өйткені "Оқу иімен құнды қазғандай"
ойай елес. Абай атамыз айтқандай бәріне мойынды, қанағат,
"толық адам" болу керек. Абайдың қара сөздері мен поэмаларын
оқығанда ғана "толық адам" ұғымын білуге болады.